

Az IPBES idegenhonos inváziós fajok döntéshozóknak szóló összefoglalójának legfontosabb üzenetei

Az idegenhonos inváziós fajok komoly veszélyt jelentenek a természetre, a természetnek az emberhez és a jó életminőséghez való hozzájárulására.

Az emberi tevékenységek következtében a világ minden régiójába és biómjába soha nem látott mértékben kerülnek be idegenhonos fajok. Egyesek invázióssá válnak, negatív és egyes esetekben visszafordíthatatlan hatásokat gyakorolnak a természetre, beleértve a biológiai közösségek egyediségének elvesztését, hozzájárulva az emberiség életfeltételeit meghatározó bioszféra példátlan mértékű romlásához.

- Az embereket és a természetet a Föld minden régiójában fenyegetik idegenhonos inváziós fajok.
- Az idegenhonos inváziós fajok drámai és – egyes esetekben – visszafordíthatatlan változásokat okoznak a biológiai sokféleségben és az ökoszisztémákban, ami a Föld minden régiójában kedvezőtlen és összetett következményekkel jár, beleértve a helyi és globális fajkihalást is.
- A gazdaságot, az élelmezésbiztonságot, a vízbiztonságot és az emberi egészséget súlyosan és negatívan befolyásolják az idegenhonos inváziós fajok.
- Az idegenhonos inváziós fajok fokozhatják a marginalizálódást és az egyenlőtlenségeket, beleértve bizonyos kontextusokban a nemek és az életkor szerinti különbségeket is.
- Általánosságban a szakpolitikák és azok végrehajtása elégtelen a biológiai inváziók kezelésében, valamint az idegenhonos inváziós fajok megjelenésének megelőzésében és visszaszorításukban.

Az idegenhonos inváziós fajok száma és hatása világszerte gyorsan növekszik, és az előrejelzések szerint a jövőben is növekedni fog.

Az idegenhonos inváziós fajok által jelentett veszélyek a Föld minden régiójában egyre nagyobb méreteket öltenek, és az előrejelzések szerint ez a jövőben is így lesz. Az idegenhonos inváziós fajok meglévő populációi még új fajok betelepítése nélkül is tovább terjednek minden ökoszisztémában. A változások közvetlen és közvetett mozgatórugóinak felerősödése és kölcsönhatásai alapvetően alakítják és súlyosbítják az idegenhonos inváziós fajok által jelentett jövőbeli veszélyeket.

- Számos emberi tevékenység segíti elő az idegenhonos inváziós fajok szállítását, behurcolását, megtelepedését és terjedését.
- Az idegenhonos inváziós fajok jelentette veszélyek a Föld minden régiójában jelentősen növekednek, és a betelepítések jelenlegi példátlanul magas aránya az előrejelzések szerint a jövőben még magasabb lesz.
- A természetben bekövetkező változások mozgatórugóinak folyamatos erősödése jelentősen növelheti az idegenhonos inváziós fajok számát és hatásait a jövőben.
- Az idegenhonos inváziós fajok jelentette jövőbeli fenyegetés nagyságrendjét nehéz megjósolni, mivel a természetben bekövetkező változások közvetlen és közvetett mozgatórugói között összetett kölcsönhatások és visszacsatolások vannak.

Az idegenhonos inváziós fajok megjelenése/terjedése és negatív hatásaik hatékony kezeléssel megelőzhetők és mérsékelhetők.

Az idegenhonos inváziós fajok növekvő számának megfékezése, valamint terjedésük és hatásuk csökkentése rövid és hosszú távon egyaránt elérhető kezelési intézkedésekkel. Számos döntési keretrendszer és megközelítés létezik az ilyen fajok kezelésének támogatására a biológiai inváziós folyamat minden szakaszában. A legjobb megoldás a megelőzés, de bizonyos helyzetekben a korai felismerés, a felszámolás, a visszaszorítás és az ellenőrzés is hatékonyak. A biológiai

inváziók kezelésének előnyére válik az érdekelt felekkel, az őslakos népekkel és a helyi közösségekkel való együttműködés.

- Az idegenhonos inváziós fajok száma és hatása a biológiai inváziók kezelésével csökkenthető.
- A megelőzés és a felkészültség a legköltséghatékonyabb lehetőségek, ezért kulcsfontosságúak az idegenhonos inváziós fajok jelentette veszélyek kezelésében.
- A kiirtás sikeres volt, különösen az elszigetelt ökoszisztémákban élő idegenhonos inváziós fajok kisméretű és lassan terjedő populációi esetében.
- A visszaszorítás és a védekezés hatékony megoldás lehet azon idegenhonos inváziós fajok esetében, amelyeket különböző okokból nem lehet kiirtani a szárazföldi és zárt vízrendszerekből, de a tengeri és kapcsolódó vízrendszerekben a legtöbb kísérlet nagyrészt hatástalan volt.
- Az ökoszisztéma-funkciók helyreállítása és a természet hozzájárulása az emberek számára adaptív gazdálkodással érhető el, beleértve az ökoszisztéma helyreállítását a szárazföldi és zárt vízi rendszerekben.

Integrált kormányzati megközelítéssel a biológiai inváziók kezelése terén jelentős előrelépés érhető el.

A biológiai sokféleséget fenyegető egyik legnagyobb veszélyt, az idegenhonos inváziós fajokat kontextus-specifikus, integrált kormányzati megközelítéssel lehet leküzdeni, amely magában foglalja a megfelelő forrásokkal rendelkező, összehangolt és fenntartható stratégiai intézkedéseket, illetve a szorosabb ágazati és országközi együttműködést. A biológiai inváziók kezelése reális és megvalósítható, és jelentős előnyökkel jár a természet és az emberek számára.

- Egy sor, egymást kiegészítő stratégiai intézkedés révén az integrált kormányzás korlátozhatja az idegenhonos inváziós fajok globális problémáját a biológiai inváziós folyamat során, valamint helyi, nemzeti és regionális szinten.
- Az idegenhonos inváziós fajok jelentette veszélyt csökkenteni lehetne az ágazatok és országok közötti szorosabb együttműködéssel és koordinációval a biológiai inváziók kezelésének támogatása érdekében.
- A kunming-montreali globális biodiverzitás-megőrzési keretstratégia lehetőséget nyújt a nemzeti kormányok számára, hogy az idegenhonos inváziós fajok betelepülésének megelőzésére és ellenőrzésére törekvő, ambiciózus és reális megközelítéseket dolgozzanak ki.
- Az idegenhonos inváziós fajok megelőzése és visszaszorítása erősítheti a biológiai sokféleséget fenyegető egyéb veszélyekre reagáló politikák hatékonyságát, és hozzájárulhat számos fenntartható fejlődési cél eléréséhez.
- A nyílt és interoperábilis információs rendszerek javítani fogják a biológiai inváziók kezelésének koordinációját és hatékonyságát az egyes országokon belül és azok között.
- A közvélemény figyelmének felkeltése és a nyilvánosság elkötelezettsége, valamint a kapacitásépítés döntő fontosságú az idegenhonos inváziós fajok betelepülésének megelőzése és visszaszorítása szempontjából.
- Meggyőző bizonyítékok támasztják alá, hogy azonnali és tartós intézkedésekre van szükség a biológiai inváziók kezelése és az idegenhonos inváziós fajok negatív hatásainak enyhítése érdekében.